Umkohlisi omubi.

Ngesonto elidlulele Emnambiti kwakutetwa icala lika Amod Dowadjee no Moosa Carrim, babebekwe icala lokwapula umteto wokuzinikela ukuba badhliwe. U Dowadjee wayebekwe ukuba kuba impahla yonke engayinikanga u George Burgess, eyase ibekwe esandhleni sake, nangokuba ati lapa esezakuzinikela ukuba adhliwe, enye impahla wayitukusa. Ngamazwi okupenya icala kubonakele ukuti kanti ngo August odhlulu Dowadjee waka esinye istolo e Majuba, okungesesibili, leso wasinisa ngezimpahla zestolo sake esise Coldstream. Lelo vinkili elise Majuba lalipetwe u Bigjee, abati nanamhla basahlanganisele naye mhlaumbe, katisimbe usisebenzi. Ngo October, laba ababotshiwe bobabili no Bigjee bavumelana no Mr. Botha wase Lange water, owake emgwaqweni opuma e Coldstream uya e Free State, ukuba bake ivinkili lesitatu ezweni lake, kwati ukuba bamuxuse wabatutela impahla yabo eyayise vinkilini lase Majuba wayitutela kwake, ihlale kona kuze kupele vinkili lobutatu elalakiwa. Kwati nsukwana kukitshwe impahla ivinkili latsha, wase neela ukuba adhliwe. Emazwini abeceke ngawo ukuba adhliwe, wati lelo vinkili lase Majuba kwakungelika Bigjee. Lubalahla icala, ijaji (Sir Walter Wragg) lanqunela u Dowadjee iminyaka emibili ejele esebenza unasebenzi onzima, naye u Moosa izinyanga ezilishumi nashiyagalombili esebenza kanzima.

Kakubuqawe, Bugwala.

U George Daniels wayepambi kuka Majistrati ngongqibelo ebizwe ngo-amanisi, ukuba atsho ukuti u Max Nelson lowa watunikwe ubuti ukuba amwahlale loku. Icala lalips nywa ngamazingeli-kutula, omangalelwo emelwe ngu Mr. W. J. Gallwey.

Isinangali satata ngokuti kwati ngalo lona lolo lusuku u Daniels weza egekeni kwake, engamonanga ngalito, warybamba ngompimbo, wamdonsela egekeni lakwake wantshaya ngesibhakela. Wati emtshaya waveti, "Wena lesi situtana mangikubulale." Wabizwa u Daniels, wati nokutsho lona omangele weza eminyango wendhlu lapa kukona indodakazi yake igeza nge Sonto, wati ufuna umuti wesisu. Kwati noma ematshelwa kakulu, wala ukusuka, waza waya kumsunduza, wase u Nelson upendukela yena u Daniels umdindita ngentonga, kwaba ukuzuzana kwayo loko, kwageina ngoba ahlulwe u Nelson.

Wati evela u Mr. Gallwey wayesetukutele edhla izibi ngezwi lokuisa kuvuniywe ukuba kulandwe izinto ezenzeka sekwapela amasonto asitupa selapuma isamanisi, wakulandula ukuti wake wakuzwa kwenzeka ngapambili.

Yati itata inkosi yabe iti akufunwa muntu ukuti ivila lona omringele wabhalelwa, ebhakelwa njalo umuntu osiebi sake singaceculwa abantu ababili abalingana notshayiwevo. Njengokuzwakala kwecala loku kwaya ngoba asuka lona omncanyanyana wayakueela umuti kupela. Kungako uhlaliswa u Daniels 20s.

Umbuzo e Dayimane.

U Rev. G. Tyamzashe wafunda ipepa elihlakanipile ngesimo sabo e Kimberley pambi kwenhlangano etiwa "Diamond Field Association." Waqunga isibindi lokuyibamba ngezimpondo inkunzi, zitsho *Isuto*, eti, "Ukusebenza iminyaka emashumi mabili ngifundisa abantu, i Kimberley ingifundisa ukuti lendawo inamandhla amangaltsayo obubi, una kukulunywa ngabantu. Kuzenza ongati i Kimberley inesilondolondo sobubi ngapezulu kwazo zonke ezinye izindawo e South Africa. Kukona izigaba ezikahsayo ezehlela labo bantu abangama-Kristu abaqavileyo ababhonipekayo ababanda ukubhuntsha kwabo bati kwaya ngokuba babese Dayimane." Loku u Mr. Tyamzashe wakulanda waya wakubeka entonjeni wako; wakubeka ngalohhlobo: Kupala, ukungalinaki u Suka lwe Xkosi, nokutengisa ngotshwala kabanzi. Wati lapa esehlanganisa emazwi oku iwona okuhuna ngawo wawahlanganisa ngezimdhlela ezinamandhla, kwabonakala songati uvusa ukukutiya okunamandhla kulabo ababehlezi lengalinaki i Sonto, ngogologo songati izipata-mandhla kubonakala ukuti zipapambe, imiteto yonuzi iqinisiwe, ipete nabo atshwala obukade kwatula. Kanti iqepa elafundelwa inhlangano yabafundisi alibuyanga-ze.

Umsebenzi womPakati.

KUTATSHATWA KU "GAZETTE."

Ukuba kulungiselwe u Zibuse (iyakungeniswa u Sir John Robinson).

Ukuba umpakati womuzi wase Newcastle upiwe amandhla okuba ngatshise ngemigosh yamalahle (u Mr. Johnstone).

Ukuba umpakati womuzi upiwe amandhla okutelisa ngamanzi omuzi (uyei).

Ukuba kukutshwe emalini yamaswe akonkulu umali yokwenza umgwaqo westimela.

Ukuba kulungiswe umteto wokutshela kwakuzelwe, abazaiwayo, okuyakuti una kusepe esinyangeni ezi-situpa kwakaula eminyakeni esikonili **isa,** kukokwe £1 1s.

Ukuba kulungiswe ahaanye amazibuko elwandhle ngapandhle kwase Tekwini kunjee clase Port Shepstone.

Ukuba Umpakati opete amazwe naba una amanxiwa upiwe amandhla okwandiswa; Lelo abanganele ikonkulu bandiswe bodhlule ebaneni babe sihlanu, futi kuyakuba umteto wawo umpakati ukuba utengise ngamazwe lawo asemandhleni awo, ulizuse izwe ngolunkwa nangokutengelana, lokoke kuenne inxa kuvuna Umbusi nebandhla lake.

Ukuba kuponywe nge ballot loku ukuti ngokusitekuleyo inxa kuketwa amadoda omuzi una kubanjwa ukukohlisa okutile lowo okwenzile abotshwe nimyaka emibili eshesa kalikiun, una kuvela bani etikinteza kuko enzani kwe kuqoma, abotshwe izinyanga ezisitupa esebenzi kalukuni. Una kukona okusaka kwapulwe lowo owuiswe kwa Rulumeni ukuba amemezele abaketiwe, yena uhlaula ngo £100.

Ukuba kulungiswe umteto wosingeaba. Ukulokota ukuveza inxobo zokonunyo lowo owenza loko, nyakubotshwa izinyanga ezinzata. Kuyakuba kona umpakati omiyo wokugeaba ohlala Emgungundlovu. Kuvela kwalako abazinyanga ezifanelevo abayakumiswa ukuba labe emyuka zokugeaba ezitandeni. Umteto uyakuvezwa tshwa esetyenga ntatu angela yelao. Uwadelela loko kuyakuhlaulisa £5.

Ezakwa Ngwane e Swazini.

(Egombhaleli wetu.)

Ngomsombuluko, April 3, 1893, u Mhlakuvana (Mr. T. Shepstone), inkos'emhlope yakwa Ngwane, ubeye kuvalelisa kunina, i Ndhovukazi, Enkanini; wadhlula wahamba. Babiziwe ngo Rulumeni abakulu, owase Cape nowase Transvaal; babizwe bobatatu, u Mhlakuvana, no Col. Martin, no Nishebe, babizwe ngezindaba zalo izwe lakwa Ngwane, ukuba babekona una amakosi amakulu ekuluna ngezindaba zalo. Kungawo lawo mazwi emake nawezwa ngapambili, okufika kuka Col. Martin.

Kulusizi kiti, ngoba inkosi yakiti u Mhlakuvana ubengapilile, nakaba abengalele pansi, ubs sehlatshwe yimbo; ngokubizwa ngamakosi amakulu uhambile noko. Sesetemba i Nkosi u Nkulunkulu ukuti omlondoloza.

Isifo! Isifo kiti kwa Ngwane!! Imbo iyasieola!!! Ibamangalisile nabakwa Ngwane; abizange ibekona enje, eqeda izwe lonke nezinkangala. Siti yabangwa yimvala eyaba nkulu. Akuko muzi ongaguliyo, sonke isizwe singaka nje, bafa onke amalanga, akusakalwa sekubikelwana kube kupela; nokuti sibulawa ngabatakati sebekatele nakuko loko. Ngalo lelisonto elidhlule kufe abantwana benkosi u Mswazi abanemizi yabo emikulu ebunzi, abatatu, ngasonto linye, angilubali ukuntu noma emkulu angimbali. Umuntu ongumhambi akumali nekadeni yena, kumtata kanye. Ukona omunye ofile, babebabili, iBhasitele elingumnazana; belinomunttu wabo oliLawu, beyela kwa Mshweshwe, kube Satu bakwa Mlambo ndodana ka Mshweshwe. Beboze kukonzela ukuela isikundhla sokwaka enkosini yakwa Ngwane. Babeshiye umuzi wabo emuva, ngabantu abaningi abangamakulu amatatu, sebe nabantwana babo. Yena lowo umumuzana olibhasitele sefetile, ufe kutangi ngolwesine, seku muntu nje, usizi; i Ndhlovukazi ibibatembisile ukuti bositola isikundhla. kodwa ukuba ibingakahlangani nomuzi wakwa Ngwane ngenxa yaso lesi sifo esibulalayo. Ube ngumKristu lomuntu ofile; ezweni lakubo baxotshwa sikonyane. Kepa lesi sifo, kubelungu asibelali kakulu, bayafa nabo kodwa abafani nati tina simnyama, bavama ukusinda kakulu bona, nakubantu babo kunjalo, uti obuyele ekaya kubo afe; ukugula kuyafana, nakwabantlope nakwabamnyama; kodwa bafa kakulu abamnyama, abanhlope bavama ukusinda. Ngikuliana nje kungipete. Kuyabonakala kuti abelungu bahlezi ezindhlini ezinhle, ziyatshanelwa, kuyagezwa ngapandhle, amabala acentiwe, kuhle nokudhla kulungile; ukuia akuwatoli ngaloko amandhla. Izwi lika Gqainyanga selifakazekile, katingi ngensila. Umuzi wakiti tina simnyama upela kangaka nje, ungeolile, sengikubonile loko. Siyapela tina maSwazi! Ake nibheke ufala, bukani loko, imbo. Awu, imbo ilwahlulela ufala katshana!

Ngelaizolo ilanga, April 13, kubanjwe isikelemu safakwa ejele. Sabulala owesifazana chamba yedwa eyakwetekela, sambulala esebuya. Inbangi yokumbulala sasifuna inyama yomuntu, ukuba sisike siye kuxubanisa nemiti nenhlabati namabele, aze ati uma selepete inhlwanyelo apate lowo muti wake omkulu oyakumnzuisa amabele amaningi, awatshaye kakulu adhlule abanye. Leyo mikuba ivamile kubantu bohlanga lwakiti. Lomkuba wenzeke buduze nesikonkwane selakiti nelamaBhunu, nabangakona bayapateka kulomkuba: omunye wakona weqa isikonkwane engenapasi weza kumngane wake lona. Ate ukumuzwa ama-Bhunu ambamba amlalisa pansi, amnika imivimbo enganga 25, amyeka ati, 'Muka kiti, buyela lapo ubuye kona umgenapasi, ausesiye owakiti.'

Ugqainyanga.

KANGISIYE umuntu owananyatelwa inhlanhla ngezinsuka zonke, isisila kwenye inkati singezwala siye singihambise lapa ngizakunyatela izinzwani zabantu ezineziloula, ngaloko batunukwe ukuhamba komuntu ongenanxa kumuntu, ongatoko iyo inxa elona omuye enyinyipelo ngenxa yake.

Ekupeleni kwe Sonto elihlulileyo kusihlwa ngolwesihlanu ngasuka ngaponda estimeleni esibonga e Tekwini, ngakwela bula saya sangiti eqba kona; kwasekuba ukutuna kwami esibang' Emdhloti, loku amabombo ngiwabhekise Emvoti. Han. bula qatz kona e Pikinini. Ngabe ngiyaliguba ngilibangise ngapetsheya kwo Mnyundu, loku ngiya kwa malume okona Emvoti.

Ngatika tina ekaya kwezwa nonzimbu nje ukuti ngitike ekaya, kwati nakusweleka kwazo izindaba kwaba akulandubi bakaya obukona. Kepa kute ngingakapeli nokuti aziko ngenpela nona kusini, ngezwa sebevivoxa enkulu kakulu esapela kwenzeka Esidumbini kunlo wakona kwa Groat ob tandisa Engeeleni.

Titsha ndini ute ulapo ezweni lamadumbi wangenwa inhlizivo evimela izinkanuko zenyama, wapendula amantombazana omuzi wakona aba umdhlunkulu wake engenkosi yasebunyameni, kwati loku wayesemkwe nendhlu yake, wabatela kona wagewala kona. Ngati lapa ngibazisisayo, bati ngingowa- nzini bangeekulume kinina loko. Ngawuhlaba inhlali nganduluza nje.

Kwati sa de i ngihlalalile ngatengiyazeska nayapana ngifo nomi sengisenge ukuti loku ngiyakuba ngaya Esidumbini, batshaye pezi engiyakuzwa Esidumbini. Bilaobe kwasa ngasombulako ngapela kona ngoba nesizeli kwaba inhlala yami engasuka ngeyihlalile ukuti ngiyakuliya ngaye.

Kute lapa kuliya izinkomo ngangitika Esidumbini, kwa ezala wami. Ngati ngisati uka kodwa loku ngiteza ukuti ondeleni, labiseugani, bayaqunca leyo engiyamtshaye Emvoti. Kwaby ezo muto wase Mvoti owayefundisa wonke Lapa, wabuta onke amantombazana, wawasebeli kaeena. Lona kwase kwaziwa ngo Mvoti nhlali. Esekwazibeke umuzi wase Mvoti wabuta onke amantombazana, wawetula u Tesha lowo bakeke nesineke kwo naye umfundisi asibekayo waze wavuzwa umsebenzi wake ngobunye ubusuku. Ngaloko wase uvusa izigijimi zilianba kuwo wonke umuzi zivusa amadoda ukuba eze azobona iqili elibambile umfundisi.

Ati uba afike amadoda, kwaba ikona naye oka Sivetshe et "nhi! ngizauke ngizwe ubutongo." Bala-ke wahamba waya kulala, wasala u Titsha lowo, u Dhludhla Xcanana wase Myoti, ebonswa ngamadoda lawo asebutiwe ukuba kuze kuse, bala-ke ase ayahlala ayatalusa kona endhlini yake leyo. Kwati kukona lapo, Dhludhla ndini usuka ukumbula isu ongepunyula ngalo. Usuka uzitshaya onganake luto ulalisa amasilihebe; ngaloko nebandhla lingaxwayi.

Nangu esuka eti kalakata ekamelweni lake eposa okutandeka kakulu kuye, ekukipa ngesibako ebaya kulo ibandhla eeela ukupumela pandhle, nembala apume kungabi luto nje. Dhludhla wongeni, Dhludhla wongena. Pindet' Aze apumela emnyango ammemeza. Ayi kona! Ammenga ukuba abaye, enganboni nangamehlo njalo. Ayi kona. Kanti omdala utato ngesivinini wapondu ehlatini, wayakuti twa, kwaza kwasa. Nasemini bambhaqa, kaze atolwa kwaze kwahlwa. Ngalenkati-ke yala indhlala, yamqubula yamquba yaya yamponsa ekaya; kanti usezi ponsa emlonyeni katawe. Ufika kukona uinfana owabe ehlala naye, uti esati inpuyampuya ukuhla, nsuka umfana uyapuma uhlauluela umnyango upondu kumfundisi ukuti isihlejwe. Hawa, wabe uyapalala umkosi wokuqopa amadoda onuzi ukuti libbajiwe iqilana. Kwangati nami ngiyambona njeya esenyalanyalaza.

Po, uzwani, amenzani u Dhludhla amadoda, kutiwa kawantshayanga ashiva ulimi lodwa. Antshaya ngangoba waza wapenduka isiduli nje. Kwati kusa ngangonso abe emquba emyisa kumfundisi omkulu obheke leso skole. Po naye kabe esaba nakutini, loku amandhla omteto, una kwakukona akwapule emtetweni wetu, ayesetatwe amadoda azenzela ngamatupana awo. Wase uyahlulcka uyayeka.

Akuswelekile noma ngize ngitsho ukuti lowo mkuba abanjwa ekuwo u Dhludhla mubi, uyazondwa yibo bonke abanganaKristu. Mubi kakulu nangoba bekufanele ukuba kungakulunywa ngawo obala nalapa kukona abantwana, kukuzwe kakulu una kuzwakala kukululuma abatsha ngawo.

Manje-ke ngibuza ukuti u Dhludhla, ngokugila kwake loko, wona kumuntu noma ezulwini? Wona ezulwini. Ngiyapinda ngiyabuza ngiti, umuntu owona ezulwini ujeziswa ngubani, ukona yini lapa lapa emhlabeni onamandhla okuhlaulisa umuntu na? Ngiyezwa ukuti u Dhludhla watshaywa ngangokuba mhlaumbe kasayikubuya abe indoda enamandhla: bambeka izixwazi ezibi. Ngiti uma wayesuka efa lapa babengayikuhlakanipa yini na? Uti, 'madoda asesigeeleni, "okwami ukupindisa."

Ngikumbula ukuti into enjenga lena yake yehla ezinsukwini zomSindisi wetu eselapa ezweni. Una inkumbulo yami isangicasekele ngati: Kwafika ababhali nabaFarisi belete kuye owesifazane owabelanjwe esapinga; bafika bamraqa. Bati e Nkosini yetu: Mfundisi, lomfazi ubanjwe esoqotsheni lokupinga; babuza ukuba utini. Elake apendula ngalo wati: "Ongenasono pakati kwenu kaqale aponse itshe kuye." Bala ukona owamtshayayo ngamatshe lawo? Qa; namunye. Kepa namhla siyabona ukuti bakona abangenasono Esidumbini.

Ngiti lemfundiso engiyizwa ikubantu bas' Esidumbini iyona abayifundiswa u Mfundisi Mvakwendhlu na? Kuzo zonke izindawo lapa kusuke sekuyekwe ezinye izinto sekusetshenzwa lezi zinto, kuhlala kwaba nje. Ngakukuza loku nyakenye qede ngasuka ngahlokonyelwa osibanibani ———. Ngiyabaza-ke namhla ngiti, kanti Umfundisi Mvakwendhlu wayakuba ipolisa yini Esidumbini? Yini ukuba ngizwe ukuti udela ubutongo azingele abantu abenza amanyala abuye anneme umuzi wonke ukuba uze kubona amanyala? Loku futi wake wakuzwa kumupi umuzi? Loba bantu abamenela ukuba baye kugxoba umuntu ngamatshe, una esebamangalela loku bamyela endhlini yake, bayakubotshwa beti bobesukwe yini na? Uyapinisa uyakuvimbezela umuntu ngempi endaweni yake pezu koba azi ukuti umteto walapa emhlabeni uti kanakutintwa muntu endaweni yake? Ubiza amadoda ayaya ewabizela icilo?

Inxa Umfundisi abe azi ukuti lowaya mfo unezindhlela ezipanbene neqiniso ngabe amata ngengalo wava kumshumayeza ambonise ukuti kubi, amvezele amazwi e Nkosi okukla bonke abatokoza ngabesi sono. Ayeke ukuba abuyisele ngazi liko Dhludhla pezu kwake nasebandhleni lake. Loku ngangawa kambe ukuti uyekubambela u Mr. P. M. owayesaye kupekela eskoleni, sekwabuya kwema kanjani?

IZINCWADI.

Ukulungiswa kwe Bible.

(Ku Mhleli we Nkanyiso.)

MNGANE,—Kungidabukisile ukuba ngiti lapa ngiti ngivelekelela nami lapa emsebenzini wokulungisa imishumayelo ezigayiwe eseksweni kwencwadi ye Nkosi, kepa ngesiti u Lewase nami, ewandise ebantwini ngo Mr. Lewase, ngikombe izwi engilicelayo ukuti ngi-ezwe ngokuzwa ama umuntu ekulungisa nami kuqoqe ngani esinye ngibeke esikundhleni sami. Ukubiza ngamazwa kuvela kanye ngami lapa ngisentabeni, ang kalizeli.

Angiqobe ngamazwa asiti bekwazi ukuti Iwesi Zulu uti angakwezi ngamazwazi nsukumushe kahle amazwi ase ona ngamaNgisi: ke lawa ngisake ngiveza emasiti ngati kalanele, ngoba ngiswa simnyama somlomo ukuba ngeze eskoleni ukuti ka ke ekutanele.

Angiqondi ukuba ngiyeza ngihle ngashikisela no Lewase kulapa ngingaqondi kuti ngiyeze ngi-ezwe buvoko engingakwazi ukuba ngi-ezwe. Lewase ukuze ati ngiyeze ngi-ezwe ngokuba ngiyeze ngi-ezwe ngokuba ngiyeze ngi-ezwe ngokuba